

Pakket 39 Kruidenrijk grasland en bouwland met jaarlijks gebruik van bodemverbeteraars

Beschrijving

Dit pakket richt zich op verbetering van de bodem van grasland en bouwland door het opbrengen van organische mest, bodemverbeteraars of met plantenresten. De structuur, chemische samenstelling en bodemleven hebben hier baat bij en dit ondersteunt de productiefunctie. Doordat er organische stof wordt toegevoegd aan het perceel, houdt de bodem meer koolstof vast en verbetert de infiltratiecapaciteit van de bodem én kan de bodem het vocht beter vasthouden. Dit pakket past binnen de categorieën Water en Klimaat.

De twee pakketten op grasland onderscheiden zich door het feit dat variant a zich beperkt tot bemesten met ruige stalmest op grasland, daar horen de indicatorsoorten bij. Op variant d mogen naast ruige mest ook andere vaste meststoffen of bodemverbeteraars worden opgebracht, vanwege de ruimere mogelijkheden is de vergoeding voor d een stuk lager.

Onderscheid tussen de twee varianten op bouwland: in variant c worden plantresten en bodemverbeteraars op gebracht waarvoor geen wettelijke verplichting bestaat om onder te werken. In variant c worden ze wel binnen 2 weken ondergewerkt en daar wordt een vergoeding voor gegeven.

Pakketvarianten:

- Pakket 39a Bodemverbetering grasland met enkel ruige stalmest, compost of bokashi
- Pakket 39b Bodemverbetering bouwland met vaste mest of bodemverbeteraars
- Pakket 39c Bodemverbetering bouwland met gewasresten, inclusief stro & groenbemesters en onderwerken
- Pakket 39d Bodemverbetering op grasland met vaste mest of bodemverbeteraars

Pakket 39a Bodemverbetering grasland met enkel ruige stalmest, compost of bokashi

Beheereisen

Beheereisen Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober

- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd
- Vaste mest of bodemverbeteraars zoals compost of bokashi worden maximaal 1x per jaar opgebracht.

Aanvullende beheervoorschriften

- Volg de wettelijke uitrijperiodes.
- Dit pakket kan alleen worden afgesloten binnen de Categorieën Water en Klimaat.
- Volg de lijsten* van toegestane meststoffen en bodemverbeteraars zoals opgenomen in bijlage 4 bij de SVNL
- Bemesting is alleen toegestaan met vaste stromijke mest, compost of bokashi.
- Drijfmest en kunstmest zijn niet toegestaan.
- Beweiding is toegestaan, graslandvernieuwing is niet toegestaan.
- De vaste mest, compost of bokashi wordt in één keer opgebracht.
- Op de oppervlakte wordt ten minste 10 en maximaal 20 ton per hectare uitgereden.

Adviezen

- Plantresten en bodemverbeteraars worden zo veel mogelijk van regionale plantenresten gemaakt. Bijvoorbeeld slootmaaisel of bermmaaisel.
- Bokashi wordt momenteel vooral in pilots en experimenten gebruikt. Er is nog onduidelijkheid over wet- en regelgeving omtrent Bokashi. Het is daarom nog niet duidelijk of Bokashi vanaf de start van het nieuwe ANLb contract kan worden gebruikt.
- Deze pakketvarianten kunnen met verschillende eco-activiteiten cumuleren.

Meldingen

Uitgevoerd beheer m.b.t. tot uitrijden ruige stalmest of bodemverbeteraars binnen 7 kalenderdagen na uitrijden melden bij vereniging Noardlike Fryske Wâlden.

Vergoeding

39	Kruidenrijk grasland en bouwland met jaarlijks alleen ruige mest t.b.v. bodemverbetering	Vergoeding per jaar	Per eenheid
a	Bodemverbetering grasland met enkel ruige stalmest, compost of bokashi	€ 1.150,00	/hectare

Pakket 39b Bodemverbetering bouwland met vaste mest of bodemverbeteraars

Beheereisen

- Vaste mest of bodemverbeteraars zoals compost of bokashi worden jaarlijks opgebracht.

Aanvullende beheervoorschriften

- Volg de wettelijke uitrijperioden.
- Dit pakket kan alleen worden afgesloten binnen de Categorieën Water en Klimaat.
- Volg de lijsten* van toegestane meststoffen en bodemverbeteraars zoals opgenomen in bijlage 4 bij de SVNL
- Vaste mest en bodemverbeteraars met dierlijke meststoffen worden maximaal 1x per jaar opgebracht en direct ondergewerkt (dit is een wettelijke verplichting).
- Drijfmest en kunstmest is toegestaan.

Adviezen

- Plantresten en bodemverbeteraars worden zo veel mogelijk van regionale plantenresten gemaakt. Bijvoorbeeld sloopmaaisel of bermmaaisel.
- Bokashi wordt momenteel vooral in pilots en experimenten gebruikt. Er is nog onduidelijkheid over wet- en regelgeving omtrent Bokashi. Het is daarom nog niet duidelijk of Bokashi vanaf de start van het nieuwe ANLb contract kan worden gebruikt.
- Deze pakketvarianten kunnen met verschillende eco-activiteiten cumuleren.

Meldingen

Uitgevoerd beheer m.b.t. tot uitrijden ruige stalmest of bodemverbeteraars binnen 7 kalenderdagen na uitrijden melden bij vereniging Noardlike Fryske Wâlden.

Vergoeding

39	Kruidenrijk grasland en bouwland met jaarlijks alleen ruige mest t.b.v. bodemverbetering	Vergoeding per jaar	Per eenheid
b	Bodemverbetering bouwland met vaste mest of bodemverbeteraars	€ 150,00	/hectare

Pakket 39c Bodemverbetering bouwland met gewasresten, inclusief stro & groenbemesters en onderwerken

Beheereisen

- Plantresten en/of andere bodemverbeteraars al dan niet opgebracht, worden maximaal 1x per jaar aangebracht en zijn ondergewerkt binnen 2 weken na aanbrengen.

Aanvullende beheervoorschriften

- Volg de wettelijke uitrijperioden.
- Dit pakket kan alleen worden afgesloten binnen de Categorieën Water en Klimaat.
- Volg de lijsten* van toegestane meststoffen en bodemverbeteraars zoals opgenomen in bijlage 4 bij de SVNL
- Plantenresten worden in één keer opgebracht en binnen twee weken na aanbrengen ondergewerkt.
- Enkel bodemverbeteraars zonder dierlijke meststoffen vallen onder dit pakket (bv compost, stro, e.a.). Bodemverbeteraars met dierlijke meststoffen kunnen via pakket 39b direct worden ondergewerkt.
- Drijfmest en kunstmest is toegestaan.

Adviezen

- Plantresten en bodemverbeteraars worden zo veel mogelijk van regionale plantenresten gemaakt. Bijvoorbeeld sloopmaaisel of bermmaaisel.
- Bokashi wordt momenteel vooral in pilots en experimenten gebruikt. Er is nog onduidelijkheid over wet- en regelgeving omtrent Bokashi. Het is daarom nog niet duidelijk of Bokashi vanaf de start van het nieuwe ANLb contract kan worden gebruikt.
- Deze pakketvarianten kunnen met verschillende eco-activiteiten cumuleren.

Meldingen

Uitgevoerd beheer m.b.t. tot onderwerken gewasresten en bodemverbeteraars binnen 7 kalenderdagen na onderwerken melden bij vereniging Noardlike Fryske Wâlden.

Vergoeding

39 Kruidenrijk grasland en bouwland met jaarlijks alleen ruige mest t.b.v. bodemverbetering	Vergoeding per jaar	Per eenheid
c Bodemverbetering bouwland met gewasresten, inclusief stro & groenbemesters en onderwerken	€ 480,00	/hectare

Pakket 39d Bodemverbetering op grasland met vaste mest of bodemverbeteraars

Beheereisen

- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd
- Vaste mest of bodemverbeteraars zoals compost of bokashi worden maximaal 1x per jaar opgebracht.

Aanvullende beheervoorschriften

- Volg de wettelijke uitrijperioden.
- Dit pakket kan alleen worden afgesloten binnen de Categorieën Water en Klimaat.
- Volg de lijsten* van toegestane meststoffen en bodemverbeteraars zoals opgenomen in bijlage 4 bij de SVNL
- Vaste mest of bodemverbeteraars voor grasland worden in één keer opgebracht.
- Beweiding is toegestaan.
- Drijfmest en kunstmest zijn toegestaan.
- Graslandvernieuwing is toegestaan.

Adviezen

- Plantresten en bodemverbeteraars worden zo veel mogelijk van regionale plantenresten gemaakt. Bijvoorbeeld sloopmaaisel of bermmaaisel.
- Bokashi wordt momenteel vooral in pilots en experimenten gebruikt. Er is nog onduidelijkheid over wet- en regelgeving omtrent Bokashi. Het is daarom nog niet duidelijk of Bokashi vanaf de start van het nieuwe ANLb contract kan worden gebruikt.
- Deze pakketvarianten kunnen met verschillende eco-activiteiten cumuleren.

Meldingen

Uitgevoerd beheer m.b.t. tot uitrijden ruige stalmest of bodemverbeteraars binnen 7 kalenderdagen na uitrijden melden bij vereniging Noardlike Fryske Wâlden.

Vergoeding

39 Kruidenrijk grasland en bouwland met jaarlijks alleen ruige mest t.b.v. bodemverbetering	Vergoeding per jaar	Per eenheid
d Bodemverbetering op grasland met vaste mest of bodemverbeteraars	€ 150,00	/hectare